

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____ р.
“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності «Фінанси і кредит»

за темою:

«Податок на додану вартість в податковій системі України»

Виконавець

студент фінансово-економічного факультету

Оренчук Андрій Анатолійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник

К.е.н.

(науковий ступінь, вчене звання)

Волкова Оксана Георгіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ I. Теоретичні засади податку на додану вартість	5
1.1. Сутність непрямого оподаткування	
1.2. Поняття податку на додану вартість та його функції	15
1.3. Організаційно-правовий механізм податку на додану вартість в Україні	27
Розділ II Моніторинг стану адміністрування податку на додану вартість в Україні	33
2.1. Фіскальна ефективність податку на додану вартість в Україні	33
2.2. Регулююча роль податку на додану вартість в Україні	42
2.3. Податковий контроль у сфері податку на додану вартість	50
Розділ III Основні проблеми адміністрування по податку на додану вартість в Україні та шляхи їх вирішення	62
3.1. Світовий досвід функціонування податку на додану вартість	62
3.2. Проблемні питання адміністрування податку на додану вартість в Україні	70
3.3. Основні напрями вдосконалення системи адміністрування податку на додану вартість в Україні	77
ВИСНОВКИ	85
Список літератури	89

ВСТУП

Актуальність теми. Важливою складовою процесу розбудови ринкової економіки України, а також її інтеграції до системи світових господарських зв'язків є формування вітчизняної системи оподаткування, котра забезпечує необхідними фінансовими ресурсами виконання функцій держави. Запровадження в Україні податку на додану вартість можна вважати важливим кроком на шляху до формування сучасної податкової системи, оскільки ПДВ вважається найдосконалішою формою непрямого оподаткування і відіграє велику роль у системі державних фінансів.

Вагомий внесок у дослідження механізму справляння сучасних видів непрямих податків, а зокрема податку на додану вартість, зробили такі західні фахівці: Ш. Бланкарт, С.Л. Брю, Л. Ебрїлл, Ж.-П. Боден, К.Р. Макконелл, В. Саммерс, Д.Е. Ханк. Серед вчених близького зарубіжжя заслуговують на увагу праці С. Нікітіна, Л. Дробозіної, Е. Глазової, Г. Поляка, Д. Черніка.

Питання, які пов'язані з використанням ПДВ та його роллю у системі оподаткування, а також окремі проблеми застосування цього податку та механізму його справляння виступають предметом дослідження цілого ряду вітчизняних науковців та практиків, зокрема В. Андрущенко, В. Буряковського, В.Волканова, О. Василика, О. Данілова, Т. Єфименко, М. Кучерявенко, І. Луніної, С. Львовчкіна, В. Опаріна, В. Пинзеника, А. Соколовської, В. Суторміної, В. Федосова та ін.

Метою цієї дипломної роботи є наукове обґрунтування теоретичних положень податку на додану вартість та аналіз механізму його справляння з метою обґрунтування напрямів вдосконалення цього податку.

Реалізація поставленої мети обумовила необхідність вирішення таких завдань:

-визначити природу та економічну сутність податку на додану вартість, форми, методи та принципи об'єкту оподаткування податку на додану вартість;

- проаналізувати особливості механізму справляння податку на додану вартість в Україні;
- проаналізувати роль податку на додану вартість в системі оподаткування та оцінити ефективність його справляння в Україні;
- проаналізувати проблемні питання адміністрування податку на додану вартість ;
- визначити основні заходи вдосконалення процесу адміністрування податку на додану вартість

Об'єктом дослідження є процес оподаткування податком на додану вартість.

Предметом дослідження виступає економічні відносини в сфері справляння податку на додану вартість.

Методами дослідження: методи теоретичного узагальнення (дослідження сутності, функцій та процесів трансформації митної політики України), порівняння (аналіз світового досвіду митного регулювання), систематизації (зведення статистичного матеріалу в єдину систему, визначення проблемних питань та шляхів вдосконалення митної політики України).

Інформаційною базою роботи є: Податковий кодекс України, постанови Кабінету Міністрів України, звітність Державної казначейської служби України, Державної фіскальної служби України, монографії та підручники, матеріали наукової періодики, аналітичні дослідження та огляди з питань адміністрування податку на додану вартість.

Робота складається зі 91 сторінок друкованого тексту, містить 9 таблиць, 18 рисунків, перелік використаної літератури налічує 48 джерел.

пільг і запровадити мораторій на надання нових пільг, а також вилученням пільг, що не мають соціальної направленості і є наданими загальною ознакою. Як на мене, встановлення ставки податку на додану вартість на рівні 15% буде відповідати вимогам гармонізації податкового законодавства, що висуваються шостою директивою ЄС. Такий розмір ставки буде сприяти певному підвищенню конкурентоспроможності між українськими імпортерами та експортерами.

ВИСНОВКИ

1. Податок на додану вартість за своєю економічною суттю виступає універсальним акцизом. Його застосування почалося як податок з обороту. Податок на додану вартість – це один із найважливіших податків формування доходів держави. Проте цей податок спричиняє негативний ефект на платників податку, оскільки він, за досить високою ставкою і швидкою інфляцією, стає одним із чинників, котрі зупиняють розвиток виробництва. Об'єктом оподаткування податку на додану вартість виступає додана вартість, тобто вартість, яка створена на конкретному етапі руху товару. За економічною сутністю, доданою вартістю є частина ВВП, яка створена певною господарською одиницею. Суб'єкти податку на додану вартість – юридичні та фізичні особи, котрі займаються підприємницькою діяльністю у сфері торгівлі, виробництва і послуг. По факту, платником податку на додану вартість є споживач незалежно від того юридична це особа чи фізична.

В законодавство України цей податок було уведено першого січня 1992 р. із прийняттям Закону України «Про податок на додану вартість» від 20 грудня 1991 року [14, ст.41]. Проте податкове законодавство від того часу зазнавало кардинальних змін як в цілому, так і щодо податку на додану вартість.

2. Порівняння механізму дії різних форм податків на споживання (ПДВ, податку з обороту та податку з продажу) та аналіз впливу їх на економічні процеси дозволив зробити такий висновок, що є доцільність подальшого використання податку на додану вартість в нашій державі, тому що він не спричиняє дискримінацію платників, не заохочує до вертикальної інтеграції, а також є нейтральним стосовно переміщення товарів та послуг, дозволяє уникнути кумулятивного ефекту, забезпечує поетапне справляння та надійність надходжень до бюджету. Причому застосування ПДВ є обов'язковою умовою гармонізації податкової системи України до вимог Євросоюзу.

3. Встановлено, що питома вага ПДВ у ВВП країни була найменшою у 2017 році. Крім того, вона також демонструвала коливання і за середнього значення 9% коливалась від 7,5% до 10%. Проте податок на додану вартість має суттєвий вплив на перерозподіл ВВП через бюджет держави. Питома вага податку на додану вартість у ВВП України наближається (у 2011, 2012, 2016 роках навіть перевищує) до практики Данії, Естонії, Фінляндії і Швеції в цьому аспекті.

4. За досліджуваний період простежується недовиконання плану з податку на додану вартість в Україні (коефіцієнт збирання менше одиниці за винятком 2011 та 2016 рр.), і найбільшим воно було у 2012 та 2017 роках. Серед причин зниження фактичних надходжень у 2013 році було падіння виробництва, зниження економічної активності, а також уповільнення соціально-економічного розвитку, низьку ефективність планування, недосконалу методику прогнозування надходжень до бюджету та прогалини в механізмі бюджетного відшкодування

5. Розрахунки коефіцієнтів фіскальної ефективності по ПДВ дозволили встановити, що фіскальна ефективність в середньому була на рівні 0,48, знизившись у 2017 році до рівня 2013 року. Що ж до ефективної ставки, яка характеризує відносну ефективність адміністрування ПДВ, то її наближення до нормативної ставки свідчить про ефективність процесу адміністрування. У 2017 році цей показник був найменшим за весь період, що досліджувався, – 10,5. Знижується і продуктивність податку та становить 52,5%. Проти рівня цього показника в країнах ОЕСР - 72%. Результати розрахунку коефіцієнта еластичності податку на додану вартість за період 2013-2017 рр. дали можливість стверджувати, що цей податок був нееластичним, а це свідчить про недостатню ефективність чинного механізму оподаткування в Україні.

6. Аналіз обсягів надходжень по податку на додану вартість аасвідчив про зростання у 2017 році обсягів заборгованості з відшкодування ПДВ порівняно з попередніми роками, що пов'язано з проблемами запровадження та

функціонування електронної системи адміністрування ПДВ. В першу чергу, мова йде про систему блокування реєстрації податкових накладних. Доведено, що в Україні має місце не виконання індикативного показника Міністерства фінансів України по надходженням ПДВ з вироблених в Україні товарів: у 2017 році цей показник становив 77,8%. Означене свідчить про збереження політики завищення планових показників по ПДВ, які закладаються в Державний бюджет на наступний рік.

7.Аналізуючи практику застосування ПДВ в Україні можна виявити наявність об'єктивних та суб'єктивних факторів негативного впливу, які роблять механізм справляння цього податку недосконалим. До них належать: складність та суперечливість податкового законодавства, яка зумовлена частими його змінами, і пов'язана з цим велика кількість зловживань; збільшення податкової недоїмки та обсягу пільг з ПДВ; використання різних схем ухилення від сплати податку та отримання необґрунтованого відшкодування ПДВ із бюджету; недосконала система адміністрування податку, – що дозволило в свою чергу розробити основні заходи для вдосконалення механізму справляння ПДВ, а саме: розвинути понятійний апарат, запропонувати нормативно-правове та організаційне забезпечення.

8.Основними напрямками вдосконалення порядку нарахування та сплати ПДВ в Україні є: недопущення блокування податкових накладних добросовісним платникам, введення диференційованих ставок по ПДВ, перехід від податкових пільг по ПДВ до бюджетного субсидування пріоритетних галузей економіки, відображення в бюджеті виключно сальдо між сумою надходжень податку на додану вартість та сумами його бюджетного відшкодування, виплаченими платникам податку ; розширення повноважень податкових органів, які стосуються перевірок достовірності сум ПДВ, заявлених до відшкодування та підвищення відповідальності працівників податкової служби за їх результати, посилення відповідальності платників та їх посадових осіб за незаконне декларування від'ємного значення об'єкта

оподаткування з ПДВ, посилення відповідальності громадян за реєстрацію фіктивних фірм, більш чітка координація дій податкової та митної служб України, щоб не допускати фіктивний експорт, також імпорту товарів за заниженими цінами.

Список використаної літератури

1. Василик О. Д. Державні фінанси України : підручник / О. Д. Василик, Н. В. Павлюк. – К. : НІОС, 2011. – 286с.
2. Крисоватий А. І. Державна податкова політика і система податків / А. І. Крисоватий // Фінанси України. – 2010. – № 1. – С. 64–69.
3. Марцин В. С. Податкова політика держави та її вплив на ефективність господарської діяльності торгових підприємств / В. С. Марцин, О. В. Солдатенко // Фінанси України. – 2009. – № 8. – С. 29–38.
4. Опарін В. М. Фінанси : навч. посібн. / В. М. Опарін. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : КНЕУ, 2011. – 240 с.
5. Податкова система України : підручник / В. М. Федосов, В. М. Опарін, Г. О. П'ятаченко та ін. ; за ред. В. М. Федосова. – К. : Либідь, 2010. – 320с.
6. Закон України «Про податок на додану вартість» № 168/97-ВР від 3 квітня 1997 року// <http://zakon.rada.gov.ua>
7. ПОДАТОК //Юридична енциклопедія : [в 6-тит.]/ред.кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. — К. : Українська енциклопедія, 1998. — ISBN 966-749-200-1.
8. Тулуш Л.Д. Сутність і роль податку на додану вартість в економічній системі держави/ Л.Д. Тулуш, О.Т. Прокопчук // Економіка АПК. — 2012. — № 12. — С. 85—89.
9. Лютий І.О. Податки на споживання в економіці України: підручник / І.О.Лютий, А.Б. Дрига, М.О.Петренко. — К.: Знання, 2011. — 335 с
10. Ривак Н.О.Розвиток системи непрямого оподаткування в економіці країн світу / Н.О. Ривак // Економіка і регіон. — 2011. — № 4. — С. 38—47.
11. Мельник М.М. Механізми регулювання непрямих податків в Україні: переваги та недоліки/ М.М. Мельник // Наукові праці НДФІ. — 2010. — № 42. — С. 40— 45.
12. Педь І. В. Непрямі податки в податковій системі України: Навч. посібник / за ред. Ю. М. Лисенков. – К.: Знання, – 2008. – 348с.

13. Мединська Т. В., Власюк Н. І. Податкова система: Навчальний посібник. 3-є вид., перероб. та доповнене./ Т. В. Мединська, Н. І. Власюк. – Львів: «Магнолія-2006», 2012. – 424 с.
14. Волканов В.Д. Економічна природа податку на додану вартість та проблеми його відшкодування // Збірник наукових праць Національний університет “Острозька академія”. – Острог, 2004. – 45 с.
15. Волканов В.Д. Місце непрямих податків у сучасних податкових системах розвинених країн // Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науковий вісник. – Одеса: ОДЕУ, 2004. – 69 с.
16. Механізм справляння податків в Україні [Електроний ресурс] – Режим доступу: <http://subject.com.ua/economic/slovník/4243.html>
17. Червінська О. С. , Демчук Х. Б., Войтків О. В. / Податок на додану вартість в доходах державного бюджету та проблеми його відшкодування // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 21.5. – 305 с.
18. Чернишова М. К. Система адміністрування ПДВ в Україні: Сучасний стан і перспективи розвитку/М.К.Чернишова-Донецьк: Донецький державний університет управління – 2012. – № 5. – 51 с.
19. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. – К.: Ніос, 2001. – 480 с.
20. James K. Exploring the Origins and Global Rise of VAT. – 2011. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.taxanalysts.com/>
21. Managing indirect taxes in supply chain. Supporting growth and reducing cost and risk, Ernst&Young, - 2012 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Managing-indirect-taxes-in-the-supply-chain/\\$FILE/Managing-indirect-taxes.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Managing-indirect-taxes-in-the-supply-chain/$FILE/Managing-indirect-taxes.pdf)
22. Gallagher M. Building Capacity in Revenue Policy and Administration. – USAID. – 2010.
23. Бетлій О., Джуччі Р., Кірхнер Р. ПДВ в Україні: чи спрацює інший непрямий податок ліпше? [Електронний ресурс] // Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. Німецька консультативна

група – Київ/Берлін, березень 2013 року // Режим доступу: http://lukyanenko.at.ua/_ld/7/707_.pdf

24. Федосов В.М. Бюджетна система : підручник/ на наук. ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. - К.: Центр учбової літератури; Тернопіль : Економ. думка. 2012-871с.
25. Таранов І. Світ фінансів / І. Таранов, В. Валігура // Оцінка фіскальної ефективності ПДВ в Україні. Випуск 3 (8). 2006 р. С. 157-170.
26. Горин В. Проблеми підвищення фіскальної ефективності податку на додану вартість / В. Горин // Галицький економічний вісник. 2013. № 2(41). С. 118-126.
- 27.В. Мазярчук Тренди в динаміці податку на додану вартість у 2011-2016 роках. Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України. URL: www.feaو.org.ua.
28. Малініна Н.М. Система показників оцінювання ефективності оподаткування у сільському господарстві / Н.М. Малініна // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. 2014. Вип. 8(5). С. 169-172.
29. Піскова Ж.В. Формування системи показників фіскальної ефективності податків: теорія і практика / Ж.В. Піскова // Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2016. Випуск 2(6). С. 174-180.
30. В. Мазярчук, Юлія Сибірянська, к. е. н. Анна Паскалова Окремі аспекти адміністрування та справляння ПДВ у 2011- 2016 роках Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України. URL: www.feaو.org.ua.
31. Турянський Ю.І. Ефективність ПДВ: теоретичні та емпіричні оцінки / Ю.І. Турянський // Економіка та держава. № 11. 2014. С. 28-31.
32. Показники виконання Державного бюджету України за 2016-2017 роки. URL: https://www.minfin.gov.ua/news/view/pokaznyky-vykonannia-biudzhetu-ukrainy--rik?category=bjudz_het&subcategory=poperedni-bjudzheti.

33. Звітність про виконання бюджетів. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>.
34. Національні рахунки. Офіційний сайт Державної статистичної служби України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
35. OECD. Consumption Tax Trends 2016: VAT/GST and excise rates, trends and policy issues, OECD Publishing, Paris. 2016, с. 194. С. 68.
36. COUNCIL DIRECTIVE 2006/112/EC of 28 November 2006 on the common system of value added tax Official Journal of the European Union. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:347:0001:0118:en:PDF>.
37. Офіційний веб портал Верховної ради України / Проект Закону про Державний бюджет України на 2017 рік / Додаток (дodatки по ст. 38 БКУ) 15.09.2016. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60032.
38. Битва експертів: аргументи за та проти податкових пільг для аграріїв 22 квітня 2016. URL: <http://agravery.com/uk/posts/show/bitva-ekspertiv-argumenti-za-ta-proti-podatkovihpilg-dla-agrariiv>.
39. Тенденції розвитку галузі тваринництва та ринків м'ясо-молочної продукції. URL: http://loda.gov.ua/upload/users_files/21/upload/plan_robotu/tendencii%20sich-trav.docx.
40. Показники бідності в Україні за підсумками 2016 року: аналіз Мінсоцполітики. URL: <https://pon.org.ua/novyny/5905-pokazniki-bdnost-v-ukrayin-za-pdsumkami-2016-roku-analzmnsocpoltiki.html>.
41. Закон України № 1791-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» від 20.12.2016. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1797-viii>.
42. Ціна держави URL: <http://cost.ua/budget/revenue/>
43. Державна казначейська служба України

44. Слатвінська М.О. «Аналіз фіскальної ефективності та регулюючої ролі податку на додану вартість»
45. Д.О. Волков «Удосконалення системи непрямого оподаткування в контексті реформування державних фінансів України»
46. http://protokol.com.ua/ua/podatkov_i_zmini_2018_oglyad_zakonodavstva/
47. http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/2812/st_43_3.pdf?sequence=1
48. Южаніна Н. Як побороти фіктивний ПДВ. Проект «Наші податки». 2017. URL: www.epravda.com.ua/publications/2017/11/14/631109/.
49. Приб К. А. Податкова система України : термінологія і формулювання основних положень. Навч. пос. [Електронний ресурс] / сайт К. А. Приб, В. І. Федько – Режим доступу до ресурсу : http://pfor.com/book_260_glava_6_TERM%D0%86NI_%D0%86_PONJATTI_A_PODATKOV.html.
50. Value added [Електронний ресурс] / сайт Investor glossary – Режим доступу до ресурсу : <http://www.investorglossary.com/value-added.htm>
51. Value added [Електронний ресурс] / сайт Collins dictionary – Режим доступу до ресурсу : <http://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/valueadded>.
52. Мараховська Т. М. Шляхи удосконалення справляння податку на додану вартість / Т. М. Мараховська // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2012. – 201 № 4. – С. 149–154.
53. Макконнелл Кемпбелл Р. Аналітична економія. Принципи, проблеми і політика Ч.1 Макроекономіка: Пер.з англ./ Кемпбелл Р. Макконнелл, Стенлі Л. Брю. – Л. : Просвіта, 1997. – 672с
54. Малиш Н. А. Макроекономіка: Навч. посіб./ Н. А. Малиш – 2-ге вид., випр. – К. : МАУП, 2004. – 184 с.
55. Рахматулліна З. С. Еволюція категорії «добавленная стоимость» в економічній літературі / З. С. Рахматулліна // Вісник Челябінського національного університету. – 2011. – № 33. – С. 36–39

56. Уллубієва К. К. Розвиток нормативного регулювання бухгалтерського обліку розрахунків за податком на додану вартість в Україні / К. К. Уллубієва // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2011. – №1. – С. 270–274.
57. Про податок на додану вартість: Закон України від 03.04.1997 р. № 168/97 – ВР // <http://www.rada.gov.ua>.
58. П.М. Михалевич «Регулюючий вплив податку на додану вартість в Україні»
59. Поддєрьогін А.М. Податкова система України на шляху розвитку // Фінанси України. – 2001. – №11. – С.3–11.
60. Концепція реформування податкової системи України: Проект постанови Кабінету Міністрів України // <http://www.sta.gov.ua>
61. <http://sfs.gov.ua>
62. Ковальчук К. Ф. ПДВ: ефективність і проблемисправляння [Електронний ресурс]/ К.Ф. Ковальчук, Т.М. Рева // ВісникакадеміїмитноїслужбиУкраїни / Економіка. – 2009. - №1 – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
63. Лист Державної фіскальної служби України «Про особливості застосування спеціального режиму оподаткування в сільському господарстві у 2016 році» від 05 січня 2016 р. № 203/7/99-99-19-03-02-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.sfs.gov.ua. Мельник П.В. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: Монографія /П.В. Мельник, Л.Л. Тарангул // - К.: Знання України, 2008.- с.83-136.
64. Державний комітет статистики України: [Електронний ресурс] . – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
65. Сидоренко Т.О. Удосконалення механізму здійснення податкового контролю в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua> .

66. Т.В. Гречана «Податковий контроль при адмініструванні податку на додану вартість»
67. Волканов В.Д. Напрями розвитку форм та методів застосування ПДВ в Україні // Збірник наукових праць Тернопільської академії народного господарства, Вінницький інститут економіки – Вінниця, 2004. – 47 с.
68. Волканов В.Д. Економічна природа податку на додану вартість та проблеми його відшкодування // Збірник наукових праць Національний університет “Острозька академія”. – Острог, 2004. – 45 с.
69. Волканов В.Д. Місце непрямих податків у сучасних податкових системах розвинених країн // Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науковий вісник. – Одеса: ОДЕУ, 2004. – 69 с.
70. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
71. Звіт ДФС за 2017 рік, Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/data/files/223549.PDF>
72. Михайленко С. В., Волканов В. Д. Обґрунтування доцільності подальшого використання податку на додану вартість в Україні // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. – Одеса: ОДЕУ, 2005. - № 21. –171 с.
73. Білянський Д. Система електронного адміністрування ПДВ: коротко про головне / [Д. Білянський, О. Чорна] // Аудитор України. — № 7–8 (236–237). — 72–73 с.
74. Блакита Г.В. Механізм дії та проблеми відшкодування ПДВ / [Г.В. Блакита, О.М. Дзюба] // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. — 2012. — № 47. — 266–273 с.
75. Войків О.В. Механізм впливу ПДВ на фінансово-господарську діяльність суб'єктів / [О.В. Войтків, І.Б. Хома] // Науковий вісник НЛТУ України. — 2010. — 180–186 с.

76. Дем'яненко М.Я. Проблеми адаптації податкової системи до умов агропромислового виробництва / М.Я. Дем'яненко // Економіка АПК — 2008. — № 2. — 17–25 с.
77. Податкові системи зарубіжних країн / [Андрущенко Л.В., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В.] // Навчальний посібник НУДПС України. 2012. № 1 74–80 с. 116–127 с.
78. Офіційна сторінка Міністерства Фінансів України — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://minfin.gov.ua/>.
79. Паянок Т.М. Ефективність податку на додану вартість та напрямки його реформування в Україні: дис.. канд. екон. наук: 08.00.08. — Т.М. Паянок. — Ірпінь: НАДПСУ, 2009. — 189 с.
80. Taxation trends in the European Union. Data for the EU Member States, Iceland and Norway. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/index_en/htm
81. Worldwide VAT, GST and Sales Tax Guide 2014 France — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.eu.com/GL/en/Services/Tax/Worldwide-VAT-GST-and-Sales-Tax-Guide-XMLQS?preview&XmlUrl=/ec1images/taxguides/VAT-2014/VAT-FR.xml>.
82. Держкомстат України. 1998–2015 рр. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
83. Проблема адміністрування податку на додану вартість на сучасному етапі Дугар Т.Є.
84. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету України за січень–березень 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua.
85. Жукевич О.М. Актуальні проблеми застосування ПДВ в Україні / О.М. Жукевич // Економічний простір. – 2009. – № 22/2. – С. 258–264.
86. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану

вартість» від 28 січня 2016 р. № 21 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua.

87. Матвієнко Т.О. Проблеми бухгалтерського обліку зобов'язань за податками і зборами / Т.О. Матвієнко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 2. – С. 234–240.

88. Податок на додану вартість [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Податок_на_додану_вартість.